Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 251 (5925) | 30 кастрычніка 1937 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Працоўныя СССР! Выбірайце ў Вярхоўны Совет доблесных патрыётаў нашай радзімы, непахісных барацьбітоў за шчасце рабочых і сялян, за соцыялізм!

(З лозунгаў ЦК ВКП(б) да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі).

ЛОЗУНГІ ПЕРАМОГШАГА СОЦЫЯЛІЗМА

Сёння мы публікуем лозунгі ЦК ВКП(б) да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. У гэтых лозунгах, як у люстры, зідаць велізарныя сусветна-гістарычныя перамогі нашай краіны, атрыманыя пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна; магутнасць і сіла соцыялістычнай дзяржавы; гарачыя пачуцці, бязмежная любоў і адданасць совецкага народа сваёй партыі, свайму ўраду, свайму правадыру, настаўніку, бацьку і другу таварышу Сталіну; непахіснае імкненне шматмільённага народа краіны Советаў да далейшых перамог соцыялізма, да поўнай пабудовы комуністычнага грамадства.

Прайшло 20 год, як рабочы клас, пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, узяўшы ўладу ў свае рукі, адкрыў новую эру ў жыцці чалавецтва. Перыяд параўнаўча невялікі. Але якія велізарныя змены адбыліся ў краіне! За 20 год соцыялістычнай рэволюцыі наша радзіма ператварылася ў магутную індустрыяльную дзяржаву.

Соцыялістычная індустрыялізацыя забяспечыла перабудову сельскай гаспадаркі. Умацаваўся калгасны лад, які адкрыў селяніну шлях да радаснага, шчаслівага і заможнага жыцця.

«За 20 год упартай барацьбы рабочыя і сяляне СССР пабудавалі соцыялістычнае грамадства працоўных горада і вёскі. Умацуем сілу і магутнасць першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы!».

Вялікі і магутны Совецкі Саюз! Рос і ўмацоўваўся ён пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, у жорсткай класавай барацьбе рабочых і сялян з ворагамі народа — з бандай трацкістаў, зіноўеўцаў, бухарынцаў, польскімі і нямецкімі шпікамі і іншай контррэволюцыйнай поганню.

Велізарныя дасягненні нашай краіны ёсць рэзультат геніяльнага кіраўніцтва будаўніцтвам соцыялізма ленінска-сталінскай партыі і мудрага правадыра народаў таварыша Сталіна. Нашы поспехі ёсць рэзультат адзіна правільнай палітыкі партыі, накіраванай да ўмацавання дыктатуры рабочага класа, умацавання саюза рабочага класа з сялянствам і кіруючай ролі рабочага класа ў гэтым саюзе.

«За 20 год совецкай улады ўмацаваўся і стаў непарушным Саюз рабочых і сялян. Няхай жыве саюз рабочых і сялян — аснова совецкай улады!».

«Дыктатура рабочага класа забяспечыла пабудову соцыялізма ў СССР. Умацуем дыктатуру рабочага класа СССР — дзяржаўнае кіраўніцтва рабочага класа ўсім нашым грамадствам!».

Ленінска-сталінская нацыянальная палітыка забяспечыла быстры гаспадарчы і культурны роскві раней прыгнечаных народаў.

«Царская Расія была турмой народаў. У совецкай краіне расце і мацнее вялікі саюз роўнапраўных народаў. Няхай жыве брацкі саюз і вялікая дружба народаў СССР!».

XX гадавіну Вялікай соцыялістычнай рэволюцыі працоўныя нашай краіны сустракаюць з асаблівым захапленнем Сталінская Канстытуцыя, якая ўвасабляе велізарныя перамогі соцыялізма, гарантуе ўсім грамадзянам СССР права на працу, адпачынак і асвету, права на радаснае і шчаслівае жыццё. Сталінская Канстытуцыя ёсць вынік барацьбы і перамог Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. Няхай жыве Канстытуцыя перамогшага соцыялізма і сапраўднага дэмакратызма!

Уся наша краіна ахоплена зараз велізарным палітычным уздымам. Выбарчая кампанія па выбарах у Вярхоўны Совет СССР праходзіць пры актыўным уздыме шырокіх мас совецкіх выбаршчыкаў. Вылучэнне кандыдатур у дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей ператварылася ў магутную дэманстрацыю адзінства і згуртаванасці шырокіх працоўных мас вакол комуністычнай партыі і любімага правадыра, вялікага генія чалавецтва таварыша Сталіна. Першым кандыдатам у дэпутаты совецкі народ вылучыў мудрага Сталіна, правадыра працоўных усяго свету. Бязмежна любоў совецкага народа да Вялікага Сталіна. Лепшых, самых адданых партыі Леніна — Сталіна сыноў вылучае совецкі народ кандыдатамі ў члены Вярхоўнага Совета СССР.

Кіруючы выбарчай кампаніяй, комуністычныя арганізацыі яшчэ больш цесна звязваюцца з шырокімі масамі беспартыйных.

«Сувязь з масамі, умацаванне гэтай сувязі, гатоўнасць прыслухоўвацца да голасу мас, вось у чым сіла і непераможнасць большэвіцкага кіраўніцтва» **(Сталін).**

«Комуністы! Мацней сувязь з беспартыйнымі масамі! Галоўнае ў выбарчай кампаніі — не адмяжоўвацца ад беспартыйных, а дзейнічаць разам з беспартыйнымі, сумесна з імі вылучаць кандыдатаў у Вярхоўны Совет СССР».

Нельга ні на хвіліну забываць указанні таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні. Ворагі народа — трацкісцкія і правыя бандыты, шпіёны дыверсанты і шкоднікі — хацелі вярнуць уладу буржуазіі і памешчыкам, каб зноў заняволіць рабочых і сялян. Вышэй рэволюцыйную пільнасць! Пакончым з палітычнай бясклопатнасцю ў нашым асяроддзі! Не дапусцім ні аднаго ворага народа ў органы совецкай улады!

«Выкаранім ворагаў народа — трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў і шкоднікаў, наймітаў замежных фашысцкіх разведак! Смерць здраднікам радзімы!».

Совецкі Саюз — бацькаўшчына працоўных і прыгнечаных усіх краін. Ён выклікае нянавісць і злабу ў фашыстаў — падпальшчыкаў вайны. Мы павінны быць гатовымі ў любую хвіліну даць сакрушаючы адпор ворагу, адкуль-бы ён не з'явіўся.

«Няхай жыве наша родная непераможная Чырвоная Армія, магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны вартавы заваёў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі!»

Гераічны іспанскі народ зараз у перадавых радах барацьбітоў з азвярэлым фашызмам. Яго барацьба супроць унутранага і замежнага фашызма — агульная справа ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва.

Кітайскі народ таксама змагаецца за сваю незалежнасць, супроць японскіх захватчыкаў.

Брацкае прывітанне гераічнаму іспанскаму народу і вялікаму народу Кітая!

Надыходзяць урачыстыя дні, калі дружнымі радамі пад чырвонымі сцягамі выйдуць на вуліцы стройныя калоны працоўных. Дастойна сустрэнем ўсенароднае свята! Адзначым яго новымі вытворчымі перамогамі.

ЛОЗУНГІ ЦК ВКП(б)

ДА XX ГАДАВІНЫ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

1. Няхай жыве XX гадавіна Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ў СССР!

2. За дваццаць год упартай барацьбы рабочыя і сяляне СССР пабудавалі соцыялістычнае грамадства працоўных горада і вёскі. Умацуем сілу і магутнасць першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы!

3. Фашысцкі тэрор, жабрацтва, беспрацоўе — вось лёс працоўных у краінах капіталізма!

Знішчэнне эксплаатацыі, свабоднае, заможнае жыццё для працоўных — вось вынікі нашай Кастрычніцкай рэволюцыі!

4. Старая Расія была ўбогая і бяссільная. Совецкі Саюз за дваццаць год стаў магутнай і багатай краінай соцыялізма. Няхай жыве наша Кастрычніцкая рэволюцыя, якая прынесла шчасце працоўным СССР!

5. За дваццаць год совецкай улады ўмацаваўся і стаў непарушным саюз рабочых і сялян. Няхай жыве саюз рабочых і сялян — аснова совецкай улады!

6. Царская Расія была турмой народаў. У совецкай краіне расце і мацнее вялікі саюз роўнапраўных народаў. Няхай жыве брацкі саюз і вялікая дружба народаў СССР!

7. Дыктатура рабочага класа забяспечыла пабудову соцыялізма ў СССР. Умацуем дыктатуру рабочага класа СССР — дзяржаўнае кіраўніцтва рабочага класа ўсім нашым грамадствам!

8. За дваццаць год соцыялістычнай рэволюцыі наша радзіма ператварылася ў магутную індустрыяльную дзяржаву. Наперад, да новых перамог комунізма!

9. Сталінская Канстытуцыя СССР — вынік барацьбы і перамог Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. Няхай жыве Канстытуцыя перамогшага соцыялізма і сапраўднага дэмакратызма!

10. «Наша рэволюцыя з'яўляецца адзінай, якая не толькі разбіла аковы капіталізма і дала народу свабоду, але паспела яшчэ даць народу матэрыяльныя ўмовы для заможнага жыцця. У гэтым сіла і непераможнасць нашай рэволюцыі». (СТАЛІН).

11. Пралетарыі ўсіх краін! Прыгнечаныя народы калоній! Вышэй сцяг Леніна — Сталіна, сцяг пераможнай соцыялістычнай рэволюцыі! Няхай жыве пралетарская рэволюцыя ва ўсім свеце!

12. Братам па класу, вязням капітала, ахвярам крывавага фашысцкага тэрора, барацьбітам за перамогу рабочага класа — наша пралетарскае прывітанне!

13. Барацьба іспанскага народа супроць унутранага і замежнага фашызма — агульная справа ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва. Прывітанне гераічнаму іспанскаму народу, які змагаецца за сваю незалежнасць і свабоду!

14. Брацкае прывітанне вялікаму кітайскаму народу, які змагаецца за сваю незалежнасць супроць японскіх захватчыкаў!

15. Фашысты рыхтуюць напад на Совецкі Саюз. Далоў фашысцкіх падпальшчыкаў вайны! На абарону СССР — бацькаўшчыны працоўных і прыгнечаных усяго свету!

16. «Мы стаім за мір і адстойваем справу міру. Але мы не баімся пагроз і гатовы адказаць ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны». (Сталін).

17. Няхай жыве наша родная, непераможная Чырвоная Армія, магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны вартавы заваёў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі!

18. Няхай жывуць совецкія лётчыкі, гордыя сокалы нашай радзімы, якія дабіліся сусветных авіяцыйных рэкордаў!

19. Прывітанне байцам-пагранічнікам, зоркім часавым краіны соцыялізма!

20. Шматмільённай арміі ўдарнікаў і ўдарніц прамысловасці і транспарту, стаханаўцам і стаханаўкам, знатным людзям нашай краіны большэвіцкае прывітанне!

21. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі цяжкай індустрыі і машынабудаўніцтва! За высокую здабычу вугалю, нафты, металу, за своечасовы выпуск лепшых машын, якія з'яўляюцца асновай развіцця народнай гаспадаркі краіны!

22. Рабочыя і работніцы, камандзіры і інжынеры лёгкай прамысловасці! Больш паркалю, шоўку, сукна, трыкатажу, абутку грамадзянам Совецкай краіны! Змагайцеся за паляпшэнне якасці прадукцыі!

23. Прывітанне стаханаўцам соцыялістычных палёў, якія па-большэвіцку змагаюцца за высокія ўраджаі! Няхай жыве заможнае і культурнае жыццё калгасаў і калгаснікаў!

24. Ператворым СССР у краіну самай перадавой у свеце прамысловасці і тэхнікі, самай прадукцыйнай сельскай гаспадаркі! Даб'емся багацця прадуктаў!

25. За далейшы роскві культуры народаў СССР, за новыя поспехі і заваёвы совецкай навукі і тэхнікі!

26. Няхай жыве роўнапраўная жанчына СССР, актыўная ўдзельніца ў кіраванні дзяржавай, гаспадарчымі і культурнымі справамі краіны!

27. Піонеры і піонеркі! Вучні совецкай школы! Авалодвайце ведамі, вучыцеся стаць барацьбітамі за справу Леніна!

28. Няхай жыве комсамол — магутны рэзерв і надзейны памочнік большэвіцкай партыі! Няхай жыве працоўная моладзь нашай радзімы!

29. «Сувязь з масамі, умацаванне гэтай сувязі, гатоўнасць прыслухоўвацца да голасу мас, вось у чым сіла і непераможнасць большэвіцкага кіраўніцтва». (СТАЛІН).

30. Узмоцнім рэволюцыйную пільнасць! Пакончым з палітычнай бясклопатнасцю ў нашым асяроддзі!

31. Выкаранім ворагаў народа — трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў і шкоднікаў, наймітаў замежных фашысцкіх разведак! Смерць здраднікам радзімы!

32. Выкрыем да канца ўсіх і ўсякіх двурушнікаў! Ператворым нашу партыю ў непрыступную крэпасць большэвізма!

33. Рабочыя і сяляне! Разгортвайце выбарчую кампанію! Вылучайце сумесна ў Вярхоўны Совет СССР лепшых людзей, адданых да канца справе Леніна — Сталіна!

34. Працоўныя СССР! Выбірайце ў Вярхоўны Совет доблесных патрыётаў нашай радзімы, непахісных барацьбітоў за шчасце рабочых і сялян, за соцыялізм!

35. Комуністы! Мацней сувязь з беспартыйнымі масамі! Галоўнае ў выбарчай кампаніі — не адмяжоўвацца ад беспартыйных, а дзейнічаць разам з беспартыйнымі і сумесна з імі вылучаць кандыдатаў у Вярхоўны Совет СССР!

36. Няхай жыве Усесаюзная Комуністычная партыя большэвікоў — перадавы атрад працоўных СССР!

37. Няхай жыве Комуністычны Інтэрнацыянал — кіраўнік і арганізатар барацьбы супроць вайны, фашызма і капіталізма! Няхай жыве сусветны комунізм!

38. Няхай жыве вялікі, непераможны сцяг Маркса — Энгельса — Леніна! Няхай жыве ленінізм!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)

ПРЫВІТАННЕ КОМПАРТЫІ ІСПАНІІ НАРОДАМ СССР

ВАЛЕНСІЯ, 29 кастрычніка (БЕЛТА). З поваду XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ў СССР генеральны сакратар компартыі Іспаніі Хозэ Дыяс звярнуўся да народаў СССР з наступным прывітаннем:

«Свабодныя народы Совецкага Саюза! Вы будзеце святкаваць XX гадавіну вашай слаўнай рэволюцыі, якая перадала ў рукі рабочых і сялян, у рукі ўсіх працоўных сродкі вытворчасці, навуку, культуру і мастацтва, — усе галіны чалавечай творчасці. І прамысловасць, і навуку, і мастацтва вы ўзнялі за прайшоўшыя 20 год на такую вышыню, якой можна дасягнуць толькі пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў.

Сёння, у XX гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, вакол совецкіх народаў згуртаваны велізарныя масы працоўных усяго свету, у сэрцах якіх жывуць ідэялы соцыяльнай справядлівасці, прагрэса і міру. Сярод гэтых народных мас віднае месца займае іспанскі народ, яго гераічныя байцы, яго рабочыя і сяляне, якія палка любяць Совецкі Саюз і ведаюць яго вялікадушную і гарачую салідарнасць.

Ад імя комуністычнай партыі і ўсяго іспанскага народа, які з неўціхамірнай упартасцю змагаецца супроць захватчыкаў, я пасылаю вам палкае прывітанне і запэўняю, што, перамагаючы ўсе труднасці, мы здолеем знішчыць фашызм і выгнаць яго назаўсёды з нашай зямлі.

Няхай жыве вялікі совецкі народ і яго любімы правадыр таварыш Сталін!

Няхай жыве міжнародная салідарнасць!

Няхай жыве Іспанія, выгнаўшая захватчыкаў, Іспанія свабодная і прагрэсіўная!

АБ ПРЫСВАЕННІ ЗВАННЯ ГЕРОЯ СОВЕЦКАГА САЮЗА КАМАНДЗІРАМ РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР **пастанаўляе:**

За ўзорнае выкананне спецыяльных заданняў урада па ўмацаванню абароннай магутнасці Совецкага Саюза і за праяўлены ў гэтай справе гераізм прысвоіць званне Героя Совецкага Саюза:

1. Палкоўніку **Еўсееву** Івану Іванавічу.
2. Капітану **Ерэменку** Івану Трафімавічу.
3. Малодшаму камандзіру **Каўрову** Фёдару Кузьмічу.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР
М. КАЛІНІН.

За сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР—член Прэзідыума ЦВК СССР А. АНДРЭЕЎ.

Масква, Крэмль.
28 кастрычніка 1937 г.

УЧОРА АДБЫЛІСЯ ПЕРАДВЫБАРЧЫЯ НАРАДЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПРАЦОЎНЫХ ГОМЕЛЬСКАЙ І ВІЦЕБСКАЙ ГАРАДСКІХ ВЫБАРЧЫХ АКРУГ

ПЕРАДВЫБАРЧЫЯ АКРУГОВЫЯ НАРАДЫ ВЫЛІЛІСЯ Ў МАГУТНУЮ ДЭМАНСТРАЦЫЮ АДДАНАСЦІ СВАЁЙ РАДЗІМЕ, ПАРТЫІ ЛЕНІНА—СТАЛІНА, ПРАВАДЫРУ НАРОДАЎ—ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

* * *

ПІСЬМО таварышу СТАЛІНУ

АД ПЕРАДВЫБАРЧАЙ НАРАДЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПРАЦОЎНЫХ ВІЦЕБСКАЙ ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУГІ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч! Рабочыя фабрык і заводаў, служачыя і навуковыя работнікі, студэнты, чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі РСЧА Віцебскай выбарчай акругі на сваіх перадвыбарчых сходах аднадушна вылучылі Вашу кандыдатуру ў дэпутаты Совета Саюза.

На ўсіх сходах з гарачай любоўю і гордасцю вымаўлялася Ваша імя, дарагі таварыш Сталін, імя, якое натхняе кожнага працоўнага СССР і з'яўляецца сімвалам надзеі для прыгнечаных усяго свету. Гэта Вам, таварыш Сталін, мы абавязаны сусветнай славай нашай соцыялістычнай радзімы.

Працоўныя горада — беспартыйныя, комуністы і комсамольцы—лічаць для сябе за вялікі гонар і шчасце мець сваім дэпутатам у Вярхоўны Совет СССР нашага друга, настаўніка і роднага бацьку працоўных — Вялікага Сталіна.

Перадвыбарчая нарада прадстаўнікоў агульных сходаў рабочых, служачых, інжынерна-тэхнічных работнікаў, работнікаў навукі і тэхнікі, чырвонаармейцаў, камандзіраў і палітработнікаў, прадстаўнікоў прафесіянальных саюзаў, комуністычных арганізацый, комсамола і таварыстваў працоўных горада падтрымлівае прапанову працоўных і вылучае Вашу кандыдатуру ў дэпутаты Совета Саюза па Віцебскай гарадской выбарчай акрузе.

Мы просім Вас, дарагі Іосіф Вісарыёнавіч, даць сваю згоду балатыравацца па нашай выбарчай акрузе.

Выбаршчыкі Віцебскай акругі, як і ўсе працоўныя нашай рэспублікі, штодзённа адчуваюць сталінскія клопаты аб беларускім народзе. Свой голас яны аддадуць за Вялікага Сталіна, пад чыім кіраўніцтвам, у жорсткай барацьбе з ворагамі, совецкі народ дабіўся перамогі соцыялізма і ідзе да поўнага таржаства комунізма. Не толькі голас, але калі гэта будзе патрэбна, мы аддадзім сваё жыццё за соцыялістычную радзіму, за комуністычную партыю, за дарагога правадыра таварыша Сталіна.

Няхай жыве вялікі геній чалавецтва, правадыр і настаўнік, першы кандыдат совецкага народа ў дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР — Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

По даручэнню акруговай перадвыбарчай нарады:
АРЛОЎСКІ (завод імя Кірава), **ПАЛЬМАН** (завод імя Кірава), **ЛАПАЦІН** (фабрыка імя КІМ), **СЛАВІН** (фабрыка імя КІМ), **СЯМЕНАЎ** (чыгунка), **ПАЛІЦАН** (чыгунка), **АСТРОЎСКІ** (фабрыка імя Клары Цэткін), **БАРЫСАЎ** (Н-ская часць), **КАРАЧЭЕЎ, ХАЙЛАЎ** (Н-ская часць), **РАДКЕВІЧ, ВАРАНЕЦ** (Суражскі раён), **ГУРЭВІЧ** (Суражскі раён), **БАГАЧОВА** (фабрыка імя Кагановіча), **ВОЛКАВА** (акулярная фабрыка), **БУГРОЎ** (Лёзнянскі раён), **БЕЛКІН** (Заветінстытут), **АГЕЕВА** (Высачанская фабрыка імя Карла Маркса), **САЛАЎЁЎ** (Лёзнянскі раён), **ЛІТНІКАВА** (швейная фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі»), **НАУМЧЫК** (фабрыка імя Клары Цэткін), **РУТЧАНКА** (швейная фабрыка «Профінтэрн»), **ХАНІНА** (фабрыка імя КІМ), **ХЛАВІЧ** (Гарадоцкі раён), **ЗНАКАЎ** (Гарадоцкі раён), **ЛОХІН** (Н-ская часць).

* * *

ПІСЬМО таварышу СТАЛІНУ

АД ПЕРАДВЫБАРЧАЙ НАРАДЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПРАЦОЎНЫХ ГОМЕЛЬСКАЙ ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУГІ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч! Рабочыя, інжынеры і тэхнікі, служачыя фабрык і заводаў, калгаснікі і калгасніцы, чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі РСЧА Гомельскай выбарчай акругі на перадвыбарчых сходах прапанавалі Вашу кандыдатуру ў дэпутаты Совета Саюза.

Усе прысутнічаўшыя на сходах горача і аднадушна віталі вылучэнне першым кандыдатам Вас, наш любімы і дарагі таварыш Сталін. З Вашым імем неразрыўна звязаны роскві і магутнасць краіны соцыялізма. Вы, таварыш Сталін, вядзеце нас ад адной перамогі да другой. Вамі створан найвялікшы гістарычны дакумент — самая дэмакратычная канстытуцыя ў свеце.

Сёння, сабраўшыся на акруговую перадвыбарчую нараду Гомельскай акругі, мы, прадстаўнікі агульных сходаў рабочых і служачых, ІТР фабрык, заводаў і калгасаў, прадстаўнікі вайсковых часцей, комуністычных і прафесіянальных арганізацый, комсамола і ўсіх таварыстваў працоўных, — з найвялікшай радасцю і гордасцю падтрымалі прапанову працоўных Гомеля і вылучаем Вашу кандыдатуру ў дэпутаты Совета Саюза ад нашай выбарчай акругі.

Мы лічым сваім найвялікшым гонарам і шчасцем мець Вас сваім дэпутатам у Совеце Саюза Вярхоўнага Совета СССР.

Грамадзяне нашай акругі з найвялікшым шчасцем і радасцю апусцяць у выбарчыя ўрны бюлетэнь з Вашым слаўным імем, таварыш Сталін, пад чыім кіраўніцтвам у нашай краіне створаны прамысловыя гіганты, пракапаны горы, змянілі сваё цячэнне рэкі, расквітнелі неабсяжныя прасторы нашай радзімы.

Ад імя і па даручэнню працоўных Гомельскай выбарчай акругі мы просім Вас, дарагі таварыш Сталін, даць сваю згоду балатыравацца ў Совет Саюза Вярхоўнага Совета СССР па Гомельскай гарадской выбарчай акрузе Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Няхай жыве наш любімы правадыр і настаўнік, самы блізкі і любімейшы друг таварыш Сталін!

Па даручэнню акруговай нарады прадстаўнікоў прадпрыемстваў, вайсковых часцей, устаноў, калгасаў, грамадскіх арганізацый Гомельскай выбарчай акругі БССР падпісалі:

ГЛАДКОЎ — стаханавец дрэвакамбіната, **МІРОНЕНКА** — стаханавец паравознага дэпо, **КУРГАН** — гарком КП(б)Б, **САЛАВЕЙЧЫК** — стаханаўка камбіната «Спартак», **ЕЛІСЕЕЎ** — інжынер вагоннага ўчастка, **КАРАНЕВІЧ** — гарком КП(б)Б, **ФІНАГЕНАЎ** — старшыня горсовета, **ХАСЦАЕЎ** — старшы лейтэнант, казак, **ШУЛЯКОВА** — стаханаўка завода Гомсельмаш, **ЧВАРКОВА** — калгасніца калгаса «Звязда», Свяцілавіцкага раёна, **КАРЧЭСКАЯ** — калгасніца калгаса імя Жданава, Чачэрскага раёна, **ЛІТВІНАЎ** — старшыня калгаса «Пабядзіцель», Веткаўскага раёна, **МІХАЛЬЧАНКА** — намеснік старшыні церахаўскага РВК, **ЦІТОЎ** — старшыня кагаса «Праўда», Кармянскага раёна.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ ПА ВЫБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ СССР

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ВЫЛУЧАЮЦЬ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ ЛЕПШЫХ СЫНОЎ РАДЗІМЫ, БЕЗЗАВЕТНА АДДАНЫХ СПРАВЕ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

25 кастрычніка ў Віцебску адбыліся шматтысячныя мітынгі працоўных па абмеркаванню і вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. НА ЗДЫМКУ: мітынг на панчошна-трыкатажнай фабрыцы «КІМ». З прапановай выступае стаханаўка фарбовачнага цэха тав. А. П. Сінькевіч.

Фота В. А. Лупейка (БОФ).

НА ПЕРАДВЫБАРЧАЙ НАРАДЗЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПРАЦОЎНЫХ ВІЦЕБСКАЙ ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУГІ

СТАЛІН—НАША СОНЦА, НАША ЖЫЦЦЁ

Учора ў клубе імя Клары Цэткін адбылася перадвыбарчая нарада 988 прадстаўнікоў ад 182 тысяч выбаршчыкаў Віцебскай гарадской выбарчай акругі. Яна абмеркавала і вылучыла кандыдатаў у дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

Нараду адкрывае старшыня акруговай выбарчай камісіі — сакратар Віцебскага гаркома партыі тав. Гусеў. У прэзідыум выбраны: стаханаўцы, прадстаўнікі інтэлігенцыі, прафсаюзных арганізацый, Чырвонай Арміі і інш. Пад бурныя апладысменты ўсёй залы выбіраецца ганаровы прэзідыум у складзе членаў Палітбюро на чале з таварышам Сталіным.

Першым выступае стары чыгуначнік Віцебскага вузла, машыніст-крываносавец тав. Сямёнаў. — Ад рабочых-чыгуначнікаў, — гаворыць ён, — я прапаную першым нашым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза выбраць нашага горача любімага, роднага бацьку, правадыра і настаўніка працоўных Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Уся зала ўстае. Бурныя апладысменты, гарачыя прывітанні. Прамова выказала думку кожнага працоўнага нашай краіны. Раздаюцца воклічы прывітання першаму кандыдату ў дэпутаты Совета Саюза таварышу Сталіну. «Ура вялікаму генію чалавецтва, творцу Сталінскай Канстытуцыі! Слава вялікаму Сталіну!»

— Наш першы кандыдат у дэпутаты Совета Саюза — арганізатар сацыялістычнага будаўніцтва, саратнік вялікага Леніна таварыш Сталін, — аднадушна заяўляюць у сваіх прамовах тав. Багачова (ад рабочых фабрыкі імя Кагановіча), тав. Зінковіч (прадстаўнік ад працоўных Лёзнянскага раёна), тав. Гарадзілаў (ад вайсковых часцей).

Раздаюцца бурныя апладысменты ў гонар вялікага Сталіна. Дэлегаты стоячы доўга апладыруюць геніяльнаму чалавеку нашай эпохі. Раздаюцца воклічы «ура» ў гонар таварыша Сталіна. Прысутныя спяваюць «Інтэрнацыянал».

Тав. Шумчэнка ад імя пяцітысячнага калектыва рабочых швейнай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» прапануе кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза главу совецкага ўрада таварыша Молатава. Яе прапанова пакрываецца бурнымі, доўгаважнымі апладысментамі ў гонар Вячаслава Міхайлавіча.

На даручэнню рабочых калектыва акцыянернай фабрыкі тав. Волкава рэкамендуе кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Лазара Майсеевіча Кагановіча. Яе прапанова падтрымліваецца прадстаўніком Ленінскага раёна тав. Агеевым. Прысутныя палымяна вітаюць бурнымі апладысментамі слаўнага бальшавіка, бліжэйшага саратніка таварыша Сталіна Лазара Майсеевіча Кагановіча.

Старшы лейтэнант Н-скай вайсковай часці тав. Дабрыніцкі рэкамендуе кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза таварыша Варашылава. Вернага саратніка Сталіна, слаўнага краскома, любімага і непераможнага Чырвонай Арміі, першага маршала Совецкага Саюза, таленавітага палкаводца, лепшага сына совецкага народа і нашай сацыялістычнай радзімы,—гаворыць ён,— аднадушна вылучаюць на сваіх сходах байцы і камандзіры нашых слаўных часцей Чырвонай Арміі. Зала з вялікай радасцю сустракае гэту вестку. Раздаюцца воклічы: «Жалезнаму наркому абароны ўра!». «Няхай жыве палкаводзец самай магутнай і самай совецкай арміі Кліменцій Ефрэмавіч Варашылаў!».

На трыбуне—маладая стаханаўка фабрыкі імя Клары Цэткін тав. Наумчык. Яна была калісьці беспрытульнай. Зараз тав. Наумчык жыве радасным, поўнакроўным жыццём. У сваёй прамове яна дзякуе партыі бальшэвікоў і вялікаму Сталіну. Яна прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза слаўнага большэвіка, вернага вучня Леніна і Сталіна Міхаіла Іванавіча Калініна.—Совецкі народ,—гаворыць яна,—любіць свайго слаўнага прэзідэнта. Гэтыя словы пакрываюцца бурнымі апладысментамі ў гонар усесаюзнага старасты.

Следам за ёю выступае тав. Ванчук—прадстаўнік рабочага калектыва лесазавода № 13. Ён прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза бліжэйшага саратніка таварыша Сталіна—слаўнага наркома харчовай прамысловасці таварыша Мікаяна. Раздаюцца бурныя апладысменты.

На трыбуне — прадстаўнік завода імя Кірава тав. Ханін. — Рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі, служачыя завода з бязмежнай радасцю і гарачай любоўю, — гаворыць ён, — вылучаю ў Совет Саюза бясстрашнага бальшавіка, вучня таварыша Сталіна—наркома праслаўленых чэкістаў Нікалая Іванавіча Ежова. Раздаюцца грымоты апладысментаў, воклічы «ура» вернаму вартавому пралетарскай дыктатуры таварышу Ежову. Доўга не сціхае авацыя ў гонар таварыша Ежова.

Выступіўшыя затым тт. Тагорскі, Тофтэльмайэр, Чарбіс, Хутаоні і Краўчанка ўнеслі прапанову вылучыць кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей т. Жданава, героя Совецкага Саюза т. Шмідта, маршала Совецкага Саюза т. Будзённага, выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б т. Волкава і выконваючага абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б т. Ляпіцкага.

Тав. Белавусава, работніца фабрыкі імя Кагановіча, гаворыць, што рабочыя калектыву вылучаюць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Багачову Ольгу Ефімаўну — стаханаўку-брыгадзіра ткацкай фабрыкі. Тав. Багачова — прыкладны камандзір вытворчасці, яна карыстаецца на фабрыцы вялікай любоўю і аўтарытэтам. Прысутныя горача апладыруюць, вітаюць стаханаўку.

Нарада аднагалосна ўхваляе вылучаныя працоўнымі кандыдатуры.

Пад гром апладысментаў нарада пасылае пісьмо таварышу Сталіну. Яна просіць Іосіфа Вісарыёнавіча даць сваю згоду балатыравацца ў дэпутаты Совета Саюза па Віцебскай гарадской выбарчай акрузе.

Такія-ж пісьмы пасланы тт. Молатаву, Варашылаву, Кагановічу, Калініну, Жданаву, Мікаяну, Будзённаму, Шмідту, Волкаву, Багачовай і Лявіцкаму.

Нарада прыняла зварот да ўсіх выбаршчыкаў Віцебскай гарадской выбарчай акругі, у якім заклікае па-большэвіцку сустрэць знамянальны дзень **12 снежня** — дзень выбрання вышэйшага органа совецкай улады.

Нарада з'явілася яркай дэманстрацыяй бязмежнай любві і адданасці працоўных партыі Леніна — Сталіна і геніяльнаму і мудраму правадыру таварышу Сталіну. Доўга кіпеў шквал бурных апладысментаў, гарачых прывітальных воклічаў у гонар вялікага, усімі любімага таварыша Сталіна.

—Сталін — наша сонца, наша радасць, наша шчаслівае жыццё, — у адзіным лікуючым парыве заявілі прысутныя зала. — Слава вялікаму Сталіну! — Ура Сталіну!

ПРАМОВА тав. СЯМЁНАВА С. В.

(Машыніст Віцебскага паравознага дэпо)

Дарагія таварышы! Я шчаслівы, што мне выпаў гонар першым выступіць на гэтым важным і славным сходзе. Сёння адзінадушна мы выконваем адзін з пунктаў сталінскага выбарчага закона.

Мы з вамі жывём у самы шчаслівы час. Кожнаму з нас Сталінская Канстытуцыя дала права на працу, права на адпачынак, права на асвету. Мы самы свабодны і шчаслівы народ у свеце.

Таварышы! Мне 58 год. 43 з іх я працую на чыгуначным транспарце. Тут прайшлі ўсе мае гады. Мне ўспамінаецца мінулае жыццё, калі я пачынаў працу. Я шчаслівы, што дажыў да сённяшняга дня.

Цяпер, таварышы, хоць я ўжо стары, але сэрца маё б'ецца, як у юнака піонера. Няма мяжы радасці за наша шчасце, за шчасце нашых дзяцей. Хочацца жыць, жыць і жыць.

Совецкая ўлада дала мне магчымасць выхаваць маіх дзяцей адукаванымі людзьмі, вырасціць іх адданымі сынамі партыі Леніна—Сталіна, актыўных будаўнікоў сацыялізма. Мой старэйшы сын — Павел — інжынер НКШЗ, скончыў маскоўскі Электрамеханічны інстытут інжынераў транспарту. Другі сын — Пётр — авіятэхнік Асобай далёкаўсходняй Чырвонай Арміі, трэці — Міхаіл — студэнт другога курса Маскоўскага электрамеханічнага інстытута інжынераў транспарту, чацверты — Сямён, 15-ці год, вучыцца ў школе ў 8-м класе. Старэйшая дачка — Валя — у 10-м класе і малодшая, 13-гадовая Люба, у 6-м класе. Яна ўжо даўно выперадзіла маю адукацыю, што я атрымаў пры царскім рэжыме.

Часта я гутару з маімі дзецьмі. Гавару ім: глядзіце, дзеці, якое ў вас шчаслівае юнацтва; перад вамі адкрыты шырока дзверы ў навуку і культуру, перад вамі шырокая радасная і светлая дарога.

Я ганаруся сваёй радзімай. І гэта жыццё, гэту радзіму я гатоў разам з сваімі дзецьмі абараняць ад любога ворага, які пасмее на нас напасці.

З радасцю я працую на карысць свайго совецкага народа. Я стаханавец-крываносавец, многа разоў прэміраваўся за сваю работу, мне нададзена званне Героя першай пяцігодкі і ўдарніка сталінскага закліку. Вялікую 20-ю гадавіну Кастрычніка я сустракаю вытворчаю перамогай. На сваім пасажырскім паравозе НУ-220 я прайшоў 120.000 кіламетраў без абточкі бандажоў, без аварый.

І не гледзячы на свае 58 год, яшчэ магу прыносіць карысць сваёй радзіме. Я не баюся старасці. Нам, совецкім старыкам, Сталінская Канстытуцыя забяспечвае радасную, шчаслівую старасць.

Таварышы! Шчаслівае жыццё дала нам комуністычная партыя, яго даў нам вялікі, дарагі правадыр таварыш Сталін. Я шчаслівы, што мне выпаў гонар першым выступіць на гэтай нарадзе і ад імя даручыўшых мне чыгуначнікаў Віцебскага вузла прапанаваць вылучыць першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза нашага роднага, любімага бацьку, настаўніка і друга Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. **(Бурная авацыя. Усе ўстаюць. Доўганезмаўкаючыя апладысменты).**

Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя!

Няхай жыве яе творац—наш дарагі, родны і любімы Сталін! **(Бурныя апладысменты).**

НА ПЕРАДВЫБАРЧАЙ НАРАДЗЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПРАЦОЎНЫХ ГОМЕЛЬСКАЙ ГАРАДСКОЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУГІ

БЯЗМЕЖНА ЛЮБОЎ ДА ВЯЛІКАГА СТАЛІНА

ГОМЕЛЬ. 29 кастрычніка ў клубе імя Леніна адкрылася перадвыбарчая нарада прадстаўнікоў працоўных Гомельскай гарадской выбарчай акругі. Прысутнічае 700 чалавек. Пасля выбрання дзелавога прэзідыума з прадстаўнікоў фабрык, заводаў, калгасаў, партыйных і профсаюзных арганізацый нарада з выключным уздымам выбірае ганаровы прэзідыум у складзе: правадыра народаў таварыша Сталіна, тт. Молатава, Варашылава, Кагановіча, Калініна, Андрэева, Жданава, Ежова, Касіора, Мікаяна, Чубара, Дзімітрава. Ва ўсёй зале грымяць апладысменты, крыкі «ура» ў гонар любімага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў.

Сакратар гарадскога камітэта партыі тав. Курган абвяшчае, што сёння лепшыя прадстаўнікі працоўных Гомельскай выбарчай акругі сабраліся для таго, каб вылучыць кандыдатамі у дэпутаты Вярхоўнага Совета самых лепшых, самых адданых людзей нашай краіны.

Першым атрымлівае слова стаханавец шклозавода імя Сталіна тав. Гальчэня.

— Дзень 12-га снежня ўвойдзе ў гісторыю нашых перамог, як найслаўнейшы гістарычны дзень. І мы, сёння сабраўшыяся на акруговую нараду, павінны вылучыць кандыдатамі ў Вярхоўны Совет такіх людзей, якія здольны будуць павесці нас да далейшых перамог. Наша краіна ператварылася з краіны адсталай у краіну магутную, індустрыяльную, з перадавой тэхнікай. Усіх гэтых перамог мы дабіліся пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і любімага правадыра народаў таварыша Сталіна. Вось чаму калектыў шклозавода вылучыў першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза нашага правадыра таварыша Сталіна. **(Апладысменты. Аркестр грае «Інтэрнацыянал». Раздаецца гучнае «ура». Усе стоячы вітаюць вялікага Сталіна. «Нашаму вялікаму Сталіну — ура! — Творцу Совецкай Канстытуцыі Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну—ура!».**

Наступным выступае стаханавец паравоза-вагонарамонтнага завода тав. Прышчэпенка. Ён прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза бліжэйшага саратніка таварыша Сталіна старшыню Соўнаркома таварыша Молатава. Нарада аднадушна падтрымлівае прапанову тав. Прышчэпенкі.

Стаханаўка завода Сельмаш тав. Шулякова высоўвае кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета лепшага саратніка таварыша Сталіна—Лазара Майсеевіча Кагановіча. Усе з выключным уздымам падтрымліваюць гэту прапанову. Раздаецца ўсклікание: «Няхай жыве сталінскі нарком цяжкай прамысловасці тав. Кагановіч!».

Затым стаханавец дрэваапрацоўчага камбіната тав. Гладкоў выстаўляе ад імя калектыва камбіната кандыдатуру вернага саратніка Сталіна — непрымірымага барацьбіта з ворагамі народа Нікалая Іванавіча Ежова.

Стаханавец завода імя Кірава тав. Базыкін прапануе кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. Волкава.

Перадвыбарчая нарада звярнулася з прывітальнымі тэлеграмамі да правадыра народаў таварыша Сталіна, тт. Молатава, Кагановіча і Ежова. З выключным уздымам, стоячы, прымае нарада прывітальную тэлеграму таварышу Сталіну.

Перадвыбарчая нарада аднагалосна прымае рашэнне вылучыць ад Гомельскай гарадской выбарчай акругі кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза любімага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў—таварыша Молатава, Кагановіча і Ежова, а таксама тав. Волкава.

Нарада просіць таварыша Сталіна і тт. Молатава, Кагановіча, Ежова і Волкава даць сваю згоду балатыравацца па Гомельскай гарадской выбарчай акрузе.

Кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей нарада вылучыла старшыню Гомельскага горсовета тав. Фінагенава.

На нарадзе выступіў з прамовай сакратар ЦК КП(б)Б тав. Волкаў.

Нарада звярнулася з адозваю да ўсіх выбаршчыкаў Гомельскай гарадской выбарчай акругі.

Н. МІХЛІН.

ПРАМОВА тав. А. А. ГАЛЬЧЭНІ

СТАХАНАЎЦА ШКЛОЗАВОДА ІМЯ СТАЛІНА

Таварышы! 12 снежня мы будзем выбіраць у Вярхоўны Совет СССР упершыню па новай Сталінскай Канстытуцыі. Гэты дзень увойдзе ў гісторыю нашых перамог, як адзін з самых слаўных дзён.

На нас, прадстаўнікоў працоўных Гомельскай акругі, ускладаецца вялікая адказнасць — выбраць самых лепшых, самых адданых людзей у вярхоўны орган улады, якія здольны будуць забяспечыць далейшы росквіт нашай радзімы.

Совецкі Саюз ператварыўся з краіны адсталай у краіну магутную з перадавой тэхнікай. У нас пабудаваны тысячы фабрык, заводаў, калгасаў і МТС. Велізарнейшыя перамогі атрыманы намі пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і геніяльным кіраўніцтвам любімага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Імя таварыша Сталіна заўсёды на вуснах у кожнага з нас. Мы добра ведаем, што мы многім абавязаны нашаму Сталіну. І таму ад імя рабочых, служачых, інжынерна-тэхнічных работнікаў шклозавода прапаную вылучыць таварыша Сталіна нашым першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза. **(Апладысменты. «Інтэрнацыянал». Воклічы ў гонар ленінска-сталінскай партыі і творца Совецкай Канстытуцыі таварыша Сталіна).**

Полацкая выбарчая акруга

ПАГРАНІЧНІКІ ВЫЛУЧЫЛІ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА

таварыша І. В. СТАЛІНА і тт. Н. І. ЕЖОВА, Н. К. КРУПСКУЮ, Б. Д. БЕРМАНА

І Ў СОВЕТ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

В. Я. СЕДЫХ

На сходзе — байцы, камандзіры і іх баявыя падругі. Адчуваецца ўзняты святочны настрой. Капітан т. Нагавіцын адкрывае перадвыбарчы сход.

Першым бярэ слова пагранічнік тав. Плотнікаў. Ён прапануе вылучыць першым кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза геніяльнага творца Канстытуцыі, любімага правадыра таварыша Сталіна. Гэта прапанова выклікае бурнае адабрэнне і радасць усіх сабраўшыхся.

Пагранічнік комсамолец тав. Сыраватка прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза слаўнага сталінскага наркома тав. Ежова.

Пагранічнік тав. Табачны ўносіць прапанову намеціць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза народнага камісара ўнутраных спраў БССР тав. Бермана.

Слова прадастаўляецца пагранічніку тав. Бартоўскаму, які толькі-што вярнуўся з усебеларускага злёта выдатнікаў-пагранічнікаў. Ён прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей старшыню Полацкага акрвыканкома тав. Седых Васілія Якаўлевіча.

Жонка камандзіра тав. Зайцава прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза Надзежду Канстанцінаўну Крупскую.

Сход пастанавіў: вылучыць кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, Нікалая Іванавіча Ежова, Барыса Давідавіча Бермана, Надзежду Канстанцінаўну Крупскую. У Совет Нацыянальнасцей сход вызначыў кандыдатуру Васілія Якаўлевіча Седых.

Горацкая выбарчая акруга

НАВУКОВЫЯ РАБОТНІКІ, РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ І СТУДЭНТЫ ГОРАЦКАГА СЕЛЬГАСІНСТЫТУТА ВЫЛУЧЫЛІ КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА

таварыша СТАЛІНА І. В., тт. МОЛАТАВА В. М., ВАРАШЫЛАВА К. Е., КАГАНОВІЧА Л. М., КАЛІНІНА М. І., ЕЖОВА Н. І. і МАКАРЭНКА С. П.

ГОРКІ. У памяшканні тэатра сабралася на перадвыбарчы сход больш двух тысяч чалавек навуковых работнікаў, студэнтаў, курсантаў, рабочых і служачых Горацкага сельскагаспадарчага інстытута.

Першым узяў слова беспартыйны прафесар тав. Лупіновіч.

— Я бязмежна шчаслівы, — гаворыць тав. Лупіновіч, — што я, беспартыйны прафесар, вылучаю кандыдатуру ў Вярхоўны Совет СССР лепшага чалавека нашай эпохі, вялікага генія, дарагога і ўсімі намі любімага Сталіна. Я прапаную вылучыць кандыдатуру таго, пад чыім непасрэдным кіраўніцтвам СССР пакрыўся густой сеткай індустрыяльных гігантаў, новых соцыялістычных гарадоў, магутных калгасаў, вышэйшых навучальных устаноў, школ, санаторыяў, цудоўных палацаў, — кандыдатуру вялікага Сталіна.

Пры ўпамінанні імя таварыша Сталіна па залу разносіцца магутнае «ура».

Малады навуковы работнік Куляшоў, які яшчэ не так даўно быў селянінам-бедняком, 18-гадовы студэнт тав. Яшчынін горача падтрымліваюць кандыдатуру вялікага Сталіна і прапануюць вылучыць кандыдатуры яго бліжэйшых саратнікаў—таварышоў Молатава, Варашылава, Кагановіча, Калініна і Ежова.

Трактарыстка-стаханаўка, якая зараз займаецца на курсах шофераў, тав. Трэпашка прапануе вылучыць кандыдатам у дэпутаты Совета Саюза стаханаўца, трактарыста-ільнацерабільшчыка Крычаўскай МТС, які заняў другое месца па БССР, Сяргея Парфенавіча Макарэнка.

Вылучаныя кандыдатуры аднадушна зацвярджаюцца сходам.

ПАСЯДЖЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ КАМІСІІ ПА ВЫБАРАХ У СОВЕТ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

29 кастрычніка рэспубліканская камісія па выбарах у Совет Нацыянальнасцей на сваім пасяджэнні заслухала інфармацыю старшыні Менскай гарадской акруговай выбарчай камісіі тав. Васільева, старшыні Менскай сельскай акруговай выбарчай камісіі тав. Мальцэва і старшыні Менгорсовета тав. Ванеева аб ходзе падрыхтоўкі да выбараў.

Рэспубліканская камісія адзначыла, як недапушчальны, той факт, што да гэтага часу Менскі гарадскі совет не прадаставіў памяшкання для работы Менскай гарадской выбарчай камісіі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей і абавязала гарадскі совет у двухдзённы тэрмін прадаставіць для работы камісіі адпаведнае памяшканне.

З інфармацыі тав. Мальцэва высветлілася, што па Менскай сельскай выбарчай акрузе ў радзе ўчасткаў пры складанні спісаў выбаршчыкаў ва многіх выпадках няправільна ўказваецца прозвішча, імя і імя па бацьку выбаршчыка. Тав. Мальцэву прапанавана ў двухдзённы тэрмін удасканаліць спісы выбаршчыкаў.

Менскім гарадскім советам пры стварэнні выбарчых участкаў дапушчана адступленне ад выбарчага закона: па сямі ўчастках колькасць выбаршчыкаў перавышае максімальныя нормы ў 2.500 чалавек. Па Менску марудна праходзіць складанне спісаў выбаршчыкаў, горсоветам толькі па трох участках зацверджан склад участковых выбарчых камісій.

Рэспубліканская камісія прыняла да ведама заяву тав. Ванеева, што па гораду дадаткова арганізавана 17 выбарчых участкаў па бальніцах і выбарчы ўчастак у доме інвалідаў і абавязала Менскі гарадскі совет да 31 кастрычніка поўнасцю зацвердзіць склад участковых выбарчых камісій.

З мэтай лепшага апавяшчэння выбаршчыкаў, на рагу Ленінскай і Совецкай вуліц Менска будзе ўстаноўлена вялікая, па-мастацку аформленая светавітрына з планам размяшчэння выбарчых участкаў.

Рэспубліканская камісія абавязала Народны камісарыят унутранага гандлю БССР да 10 кастрычніка завезці ў раёны неабходную колькасць матэрыялаў для абсталявання выбарчых участкаў (чырвоная тканіна, графіны, шклянкі, лямпавае шкло, цвікі і т. п.). Камісія пастанавіла прасіць СНК БССР абавязаць Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, БАКТ і іншыя гандлюючыя арганізацыі забяспечыць выбарчыя ўчасткі дастатковай колькасцю партрэтаў, плакатаў, лозунгаў, паперы, алоўкаў і інш.

(БЕЛТА).

НАВЕСЦІ БОЛЬШЭВІЦКІ ПАРАДАК У КАНТОРАХ БЕЛЗАГОТЗЯРНА

Неабвержныя факты паказваюць, што ў удакашалёўскім і цераxоўскім аддзяленх Белзаготзярна арудуюць агенты зыктай і знішчанай банды ворагаў народа, то арудавала ў гэтай сістэме.

У будакашалёўскай канторы Заготзяр шкодніцка адносяцца да прыёмкі, хання і складзіравання сартавога насення. езаражанае кляшчом зярно змешваюць рам з заражаным. У рэзультаце—197 тон ртавога зярна заражана кляшчом. Усё тае зярно не праверана на ўсхожасць. чыстка насення ад кляшча праводзіцца адну змену. Замест таго, каб арганізэць работу на круглыя суткі, кіраўнік нторы Непачаты спыніў работу на сем ён.

Кантролю за прыёмкай і захаваннем сарвога зярна няма. Старшы аграном рай Хлопінкі, якому даручан кантроль гэтай боты, ні разу на складах не быў.

Загадчык райза Лагераў і райком парі, якія нясуць адказнасць за выканан рашэнняў партыі і ўрада аб прыёмцы і ванні сартавога насення, парушаюць тыя рашэнні.

Аб тым, што змешваюць сартавое нанне, у райкоме партыі ведалі, але мер не ымалі. Былі ў райкоме КП(б)Б сігналы тым, што на рагінскім спіртзаводзе ынялі на перапрацоўку 9 тон сартавога рна. Аднак гэта асталося беспакарам. Добра ведаў райком партыі аб тым. то апарат канторы Заготзярна засмечан рожымі людзьмі, якія свядома шкодзяць, е нічога не зрабіў, каб ачысціць апарат нторы. За ўсе злачынствы па будакалёўскай канторы перададзены суду толь тэхкіраўнік Славін і загадчык складам Пракапцоў. Астатнія шкоднікі, на чале з кіраўніком канторы Непачатым, асталіся непакаранымі.

Не лепшыя справы і ў канторы Церахоўскага раёна. Заражанае кляшчом зярно тут ссыпаюць у адным складзе і ў адных засеках разам з незаражаным. Такога сартавога зярна ёсць 400 тон і ўсё яно заражана кляшчом. Мер для ачысткі не прымаюць.

Райком партыі абавязаў старшыню райвыканкома арганізаваць работу на ачыстцы зярна ад кляшча на круглыя суткі, але ён не зрабіў, а райком партыі не правярае, як выконваюцца яго рашэнні.

Раённы пракурор Казакоў, не гледзячы на тое, што ў яго былі сігналы аб шкодніцтве ў хаванні сартавога насення, праявіў паўнейшую бясклопатнасць.

Склад канторы Заготзярна не абсталёван. Каля 10 тон зярна ляжыць пад адкрытым небам.

Было намечана будаваць памяшканне для склада. І сродкі былі адпушчаны, і матэрыялы былі, але ворагі з рэспубліканскай канторы спынілі пабудову памяшкання для склада. І на сёння ў раёне склада няма.

Прыспешнікі знішчанай бандыцкай шайкі, якія асталіся яшчэ ў радзе кантор, прадаўжаюць сваю шкодную работу. Блізарукасць, недапушчальная бясклопатнасць раённых арганізацый фактычна служыць прыкрыццем ворагам — трацкіска-правым агентам фашызма. Гэтых мярзотнікаў трэба, не трацячы ні хвіліны, выкарчаваць да канца.

ЧАРНЫШОЎ.

КАМУ ДАВЕРАНА КІРАЎНІЦТВА ПЕДВУЧЫЛІШЧАМ

Кіраўніцтва і педагагічны склад Менага педвучылішча ўкамплектаваны людзь з цёмным мінулым, якія накіроўваліся ы ворагамі народа, што арудвалі ў ркомасветы, для вядзення шкоднай раты ў справе падрыхтоўкі настаўніцкіх драў.

Педвучылішча пад кіраўніцтвам Хейфе ператварылася ў спакойны прытулак розных чужакоў і неправеранных люй.

Напрыклад, загадчыкам вучэбнай часцю апуе выключаная з партыі Газенбуш—ка дваранiна, якая ўсю сваю дзейнасць кіроўвае на тое, каб разваліць работу івучылішча. Асабліва гэта ёй удалося ў нулым годзе, калі яна часова выконвала вязкі дырэктара вучылішча. Варожы ар Газенбуш праявіўся аднойчы з асавай сілай у сувязі з прамовай студэнт другога курса т. Кірыенка (выхаванка цячага дома), калі апошняя ў сваім выпленні з вялікім энтузіязмам гаварыла шчаслівым, радасным жыцці нашай соялістычнай радзімы. Газенбуш знайшла чны момант, каб адпомсціць ёй за гэту мову. Калі Кірыенка звярнулася да Габуш за аднаразовай дапамогай з асоба фонду для выхаванцаў дзіцячага дома, яна Кірыенка адмовіла, гаворачы: «Таж і так радасна жыць».

Не хто іншы як Газенбуш наўмысля казала грубейшыя палітычныя памылкі выкладанні Калінічэнка, якая працягва шкодную тэорыю, што асновапалажніі навуковага соцыялізма з'яўляюцца цыялісты-утапісты Роберт Оуэн і Фур'е, не Маркс і Энгельс.

Намеснікам дырэктара працуе выключа з партыі Байкаш, які ў 1932 годзе, па даручэнню ворагаў народа, выконваў спецыяльныя заданні ў былым Дзяржынскім раёне. Зараз Байкач пераведзен з польпедтэхнікума ў педвучылішча. Яму даверны ўсе фінансавыя справы і размеркаванне стыпендыі.

Фізгеаграфію і гісторыю педагогікі выкладае Дробуш, які мае сувязь з Польшчай. Ён некалькі разоў пераходзіў польскую граніцу пад шыльдай хваробы бацькі. Гурыновіч (сын якога ў Акадэміі навук выкрыт як вораг народа) выкладае беларускую мову. Не лепш абстаіць справа і з нямецкай мовай. Гэту дысцыпліну выкладае Офлер-Задэ. Яна родам з Германіі. Сваякі Офлер-Задэ з'яўляліся гаспадарамі буйнай кандзіцерскай у Менску. Сама яна ў мінулым годзе па нейкіх цёмных справах ездзіла ў Германію.

Зразумела, што ўсе гэтыя факты добра вядомы дырэктару педвучылішча Хейфецу, але ён не толькі ніякіх мер не прымае, каб ачысціць педвучылішча ад падобных людзей, а наадварот — відаць, такое становішча цалкам адпавядае яго імкненням. Ворагі і прахадзімцы бесперашкодна зрываюць падрыхтоўку маладых настаўніцкіх кадраў. Яны наўмысля складаюць студэнтам дрэнныя бытавыя ўмовы, каб не даць ім магчымасці вучыцца. Аб забруджанасці і цеснаце ў інтэрнатах, аб сістэматычным зрыве лекцый, аб няправільным раскладзе заняткаў і інш. было нямала сігналаў, але дырэкцыя абсалютна нічога не зрабіла ў гэтым напрамку. Ці вядома ўсё гэта парторгу тав. Даўгаполаву? Так, вядома. Але, не гледзячы на гэта, Даўгаполаў да гэтага часу канкрэтных мер не прымае.

Трэба неадкладна ачысціць педвучылішча ад тых людзей, якім нельга давяраць важную і адказную справу падрыхтоўкі настаўніцкіх кадраў.

Студэнты БРАГІМАЎ, ІВАНОЎ, АЛЯКСАНДРАЎ.

ШКОДНІЦКАЕ ПЛАНАВАННЕ БЕЛРЫБТРЭСТА

Да 1936 года рыбна-прудовая гаспака «Наўліцы» Ветрынскага раёна бы самастойнай адзінкай і ўкамплектава неабходным штатам работнікаў. З пера-ж студзеня мінулага года Белрыбст зволіў усіх работнікаў, пакінуўшы ькі 4-х вартаўнікоў. Для фармальнас кіраўніцтва рыбгасам ускладзена на ацкі рыбучастак.

Узорная гаспадарка, дзе культывуецца лптоўны карп, закінута і забалочана. бягучы рамонт Белрыбтрэст ні грашэ адпусціў. З агульнай плошчы 80 га эплаатуецца толькі 50 проц.

У мінулым годзе трэст загадзя запланаваў страты у 10.000 рублёў, а мы, ь і без спецыяліста па прудовай гасарцы, далі 700 рублёў прыбытку гэта, як відаць, не спадабалася дытару Антонаву і планавіку Цыбульу, і яны сёлета зноў нам запланавалі аты ў 7.000 рублёў.

У рыбгасе зусім дастаткова свайго пасадачнага матэрыялу — малькі карпа. Не гледзячы на гэта, трэст нам запланаваў і завёз у азёры з іншых раёнаў 70.000 малькі карпа на 18.000 рублёў і ў гэтым годзе зноў нам плануюць завоз 50.000 штук на 8.900 рублёў.

Пры планаванні вылаву полацкі рыбучастак забараніў вылаўліваць дробную рыбу вагою ў 20 грамаў, але трэст зноў-такі нам прапануе лавіць гэтую рыбу, даўшы нам план у 3.442 цэнтнеры Да якога-ж часу будзе прадаўжацца шкодніцкае планаванне Белрыбтрэста?

МІЦУРА

АД РЭДАКЦЫІ. «Звязда» другі раз змяшчае матэрыял аб шкодніцкіх справах у Белрыбтрэсце. Але НКХарчпром усё адмаўчваецца. Ці не пара рэагаваць на крытыку друку?

ЖУЛІКІ ПАД ШЫЛЬДАЙ ІНВАЛІДАЎ

У менскай арцелі інвалідаў «Труд» 10 сістэмы Белкаапінсаюза налічваец 70 чалавек. Але палова членаў арце не з'яўляецца інвалідамі. Сюды пралез жулікі, прахадзімцы, якія пад шыль інвалідаў робяць злачынныя справы. прыклад, у цырульні пры лазні № 1 ацуюць 4 чалавекі. Ніякіх дакументаў інваліднасці яны не маюць.

Засмечана прахадзімцамі і само праўнне арцелі. Доўгі час у арцелі касірам ацавала Карэльская, якая здзекавалася інвалідаў. Аднойчы інвалід Каган папра у яе сродкаў на куплю прылад для рульні: яна яго зблаяла і выгнала з нторы. Працуючы членам касы ўзаемапамогі і трымаючы пры сабе грошы, рэльская зыдавала гэтыя грошы толькі ім знаёмым.

Не менш падазронай асобай з'яўляецца ухгалтар арцелі Брохес. Разам з Карэльскай ён таксама здзекваецца з інвалідаў.

Старшыня арцелі, кандыдат партыі Гонікман не толькі не прымае мер да гэтых жулікаў-прахадзімцаў, але яшчэ і сам займаецца злоўжываннямі.

Пры арцелі ёсць майстэрня па рамонту гадзіннікаў. 18 жніўня г. г. Гонікман камандыруецца ў Маскву за шклом для гадзіннікаў. Прабыўшы там 10 дзён і патраціўшы 486 рублёў, ён прывёз шкла на суму 1.870 рублёў, якое аказалася непрыгодным для ўжывання. Такім чынам 2.356 рублёў дзяржаўных грошай пушчана на вецер. Зараз замест прыцягнення да адказнасці яго перавялі ў арцель № 7.

Аб гэтых бясчынствах у арцелі «Труд» ведае Белкаапінсаюз, але мер ніякіх не прымае.

Т. АТРАШКОЎ.

ДЗЕІНАСЦЬ М. В. ФРУНЗЕ НА БЕЛАРУСІ У 1917 г.

З імем Міхаіла Васільевіча Фрунзе, зернага саратніка Леніна—Сталіна, звязана го з будаўніцтвам бальшавіцкай партыі і совецкай дзяржавы, найвялікшага палкаводца Чырвонай Арміі, звязана вызваленчая барацьба, якую вёў пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна беларускі народ за нацыянальна-класавае вызваленне ад улады паноў і капіталістаў.

Рэвалюцыйная дзейнасць Фрунзе на Беларусі і Заходнім фронце ахапіла ўвесь перадкастрычніцкі перыяд.

У ПАДПОЛЛІ

У самы разгар імперыялістычнай вайны з далёкай царскай Сібіры ўцякае з ссылкі тав. Фрунзе і трапляе ў прыфрантавую паласу ў Менск.

Менск, звычайны тады правінцыяльны губернскі горад, са слаба развітай прамысловасцю і нязначнай праслойкай фабрычна-заводскага пралетарыята, з 1915 года пераўтвараецца ў адзін з буйнейшых ваенных цэнтраў блізкага тылу прыфрантавога становішча. У Менску знаходзіцца штаб Заходняга фронта, вялікі гарнізон, розныя ўстановы і арганізацыі з сыскамі, каб знішчыць «крамолу». Адзін з вядомых правакатараў Раманаў Пелагея, які працаваў пад назвай Харчовага пункта ў Менску, дабіваўся ад т. Фрунзе і яго таварышоў афармлення пратаколаў партыйных сходаў, захавання пячаткі і захавання іншых фармальнасцей, неабходных ахранцы, як рэчавых доказаў падпольнай работы бальшавікоў.

Але ахранцы не ўдалося спыніць дзейнасць бальшавікоў. Не гледзячы на рэпрэсіі, бальшавікі акаваліся з масамі, з рэвалюцыйным пралетарыятам.

Ўсерасійскага земскага саюза, з важкімі цах і пры ўсёй губерні былі размешчаны тэхнічныя майстэрні і аўтамабільныя базы. Сярод мабілізаваных і прызваных у майстэрні было нямала рабочых з армію рабочых з прамысловых цэнтраў Расіі. Тут у арганізацыях земскага саюза Фрунзе і працягвае сваю рэвалюцыйную дзейнасць, якая ў кароткі час распаўсюджваецца на ўсю Беларусь і Заходні фронт.

У Беларусі і на фронце партыйная работа з прыходам Фрунзе ажыццяўляецца, не гледзячы на жорсткія праследаванні, арышты і ссылкі, з кожным днём умацоўваецца. Устанаўліваецца сувязь паміж партыйнымі і вайсковымі ленінскай арганізацыі ... рыялістычнай вайны ў грамадзянскую. Наладжваюцца нелегальныя сувязі з Іванавам, Луцкам, ... і пытанні арганізацыйнага і тэхнічнага парадку. Партыйныя сувязі з бальшавікамі ў цэнтры. На фронце і Менск з Масквы і Петраграда прывозілі нелегальную літаратуру. Арганізоўваліся з'езды ў Маскву і з Менска. Ствараліся ў арміях Заходняга фронта партыйныя групы, якія правілі на сувязях з бальшавіцкім цэнтрам у Менску.

Ваенная контрразведка і масавыя жандарскія і паліцэйскія ўпраўленні ...

Як толькі вестка аб звяржэнні царызма дайшла да Менска, тав. Фрунзе стаў на чале мас. Ён арганізуе праз партыйныя ячэйкі бальшавіцкую сувязь з рабочымі і салдатамі гарнізона ...

АРГАНІЗАТАР МЕНСКАГА САВЕТА І ФРАНТАВОГА З'ЕЗДА

Кіруючыся ленінскай тэорыяй пралетарскай рэвалюцыі і выкарыстоўваючы вопыт рэвалюцыі 1905 года, Фрунзе па прыкладу Петраградскага Савета арганізоўвае ў Менску Савет Рабочых Дэпутатаў. Адначасова Фрунзе з'яўляецца адным з арганізатараў Менскага гарнізона і двухмільённай арміі Заходняга фронта. Фрунзе — адзін з ініцыятараў і арганізатараў з'езда армій Заходняга фронта — першага ў гісторыі рускай рэвалюцыі з'езда, які адыграў велізарную ролю ў рэвалюцыянізацыі арміі. Тав. Фрунзе вядзе барацьбу за павучанне Саветам ...

З'яўляючыся членам Выканкома Менскага Савета Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў і членам Выканкома Заходняга фронта, тав. Фрунзе ... за кожнага рабочага і салдата ... адваёўваў ... бальшавікоў ... стаў, які ператварыў ... гарадскога ... скага ...

Тав. Фрунзе ... уладзе ... буржуазна-... соцыялістычнай ... можа існаваць ... вакол ленінскага лозунга «Уся ўлада Саветам!» ... дэпутатаў ... ням Леніна ... ня Цэнтральнага ... скіх і Салдацкіх ... і павінна ... краіне.

У дзіўнейшыя дні, калі контррэвалюцыя перайшла ў наступленне і ўрад капіталістаў ... пачаў ... бальшавікоў ... Фрунзе ... Менскі Савет ... 21 ліпеня ... большасцю ... ўлады ... пры ... бальшавіцкай партыі ...

Фрунзе заклікаў ...

Фрунзе ... Фрунзе пастаноўкай Выканкома Савета Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў ... Тав. Фрунзе праводзіць ... краіне.

НА ПАСТУ НАЧАЛЬНІКА ГАРАДСКОЙ МІЛІЦЫІ

З першых дзён рэвалюцыі Фрунзе камплектуе органы міліцыі з рабочых і салдат.

Сярод міліцыянераў Фрунзе карыстаўся велізарным аўтарытэтам і любоўю. Імя бальшавіка-начальніка штодня станавілася ўсё больш дарагім і знаёмым. Адно яго з'яўленне ўзнімала настрой, бадзёрыла, натхняла, а кароткія, жывыя і яркія гутаркі запальвалі сэрца рабочых і сялян агнём нянавісці да эксплаататараў і прыгнятальнікаў. Да тав. Фрунзе ў міліцыю заходзіла вельмі многа рабочых па розных і неміліцэйскіх справах і ўсіх ён паспяваў прыняць, выслухаць, даць адказ і параду.

Кіруемая Фрунзе, Менская гарадская міліцыя аказвала вялікую дапамогу Менскаму большэвіцкаму Камітэту і Менскаму Совету ў правядзенні раду мерапрыемстваў.

Жорсткую барацьбу тав. Фрунзе вёў з губернскім камісарам Самойленка, які імкнуўся паставіць міліцыю на службу контррэвалюцыі і ваеннай контрразведкі.

«Мы лічылі і лічым,—пісаў тав. Фрунзе ў сваім пратэсце супроць гэтых спроб, — міліцыю органам гарадскога самакіравання, але зусім не прадстаўніком цэнтральнай улады.

Задачу сваю бачым выключна ў ахове грамадскай безапаснасці і ў падтрыманні рэвалюцыйнага парадку, а зусім не ў палітычным сыску і барацьбе з палітычнымі плынямі.

Супроць спроб ператварыць міліцыю ў орган палітычнай барацьбы і сыску, накшталт старой паліцыі, пратэстуем самым рашучым чынам, і выкананне такога роду патрабаванняў, як не ўваходзячых у задачы міліцыі, лічым для сябе неабавязковым».

Менскі губернскі камісар у сваім данясенні міністру ўнутраных спраў заяўляў: «Паспяхова працаваць з такой міліцыяй, якая аспрэчвае права над ёй губернскага камісара, даволі цяжка. Наглядаецца гэта, галоўным чынам, у Менску, дзе на чале міліцыі стаіць большэвік Міхайлаў».

АРГАНІЗАЦЫЯ БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСТВА

У першыя дні Лютаўскай рэвалюцыі тав. Фрунзе, у адпаведнасці з патрабаваннямі партыі Леніна—Сталіна, арганізоўвае сялянства, стварае Советы Сялянскіх Дэпутатаў на Беларусі. Старшынёй Менскага Губернскага Совета Сялянскіх Дэпутатаў і Выканкома выбіраецца Фрунзе. Ён праводзіць два з'езды беларускага сялянства і выбіраецца старшынёй з'ездаў. Па настойванню тав. Фрунзе батрацтву на з'ездзе было дана самае шырокае прадстаўніцтва. Па паветах арганізоўваліся батрацкія з'езды, а пры Менскім Совеце Сялянскіх Дэпутатаў стварылася спецыяльная камісія па рабоце сярод батрацтва, якая дзейнічала ў шчыльнай сувязі з рабочай секцыяй Менскага Совета Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў.

Многія сяляне асабіста ведалі т. Фрунзе, гутарылі з ім, падтрымлівалі сувязь, любілі яго. Да яго прыходзілі «хадакі» з далёкіх, глухіх кутоў беларускага Палесся.

«Сялянамі Менскай губерні, — пісала «Звезда» ў дні II з'езда сялян Менскай губерні, —адзначаюцца вялікія заслугі нашага таварыша Міхайлава (Фрунзе) і прапануецца выбраць яго старшынёй. Прапанова сустрэта аднадушнымі апладысментамі».

Фрунзе правёў вялікую работу па выкрыццю контррэвалюцыйнай сутнасці партыі Беларускай «соцыялістычнай» грамады і іншых нацыяналістычных арганізацый беларускай буржуазіі, паноў і кулацтва.

На чале з тав. Фрунзе большэвікі Менска далі сакрушальны адпор нацыяналістам — гэтым ворагам беларускага народа, сарвалі з іх фальшывы нацыянальны сцяг, якім яны прыкрываліся, і паказалі рабочым і сялянам, як яны — беларускія нацыяналісты, называўшыя сябе «нацыянал-дэмакратамі», у саюзе са штабамі, контррэвалюцыйным афіцэрствам і буржуазіяй складалі адзіны фронт у барацьбе супроць пролетарскай рэволюцыі.

У рэзалюцыі Выканкома Менскага Совета Сялянскіх Дэпутатаў, прынятай па ініцыятыве тав. Фрунзе, указвалася, што беларускія нацыяналісты не маюць ніякага права гаварыць ад яго (народа. **Рэд.**) імя, бо беларускі народ у асобе сваіх працоўных класаў рабочых і сялян у рабоце з'езда нацыяналістаў ніякага ўдзелу не прымаў». Менскі Совет Сялянскіх Дэпутатаў, узначальваемы Фрунзе, абвясціў бязлітасную барацьбу контррэвалюцыйным беларускім нацыяналістам, якія імкнуліся абаперціся на беларускае сялянства.

Фрунзе рашуча выкрываў здраднікаў эсэраў, іх угодніцтва перад імперыялістычнай буржуазіяй і панамі. На першым Усерасійскім з'ездзе Сялянскіх Дэпутатаў ён выкрыў поўную бяздзейнасць Часовага ўрада ў аграрным пытанні і палітыку міністра земляробства Чэрнова, якая зводзілася да нічога і нікога не абавязваючых абяцанняў.

Сход беларускай дэлегацыі сялян прыняў прапанаваную Фрунзе рэзалюцыю аб неадкладным пераходзе ўсёй зямлі ў рукі сялянскіх камітэтаў для карыстання сялянства.

Свайго паражэння на сялянскіх з'ездах Менскай губ. не скрывалі нават і подлыя контррэвалюцыйныя беларускія нацыяналісты.

Пасля карнілаўшчыны працоўнае сялянства стала на шлях паўстання супроць паноў. Беднейшае сялянства выступіла саюзнікам пролетарыята ў дні Вялікай соцыялістычнай рэволюцыі, а ў часе выбараў ва Ўстаноўчы сход працоўнае сялянства свае галасы аддала большэвікам.

У БАРАЦЬБЕ ЗА СТВАРЭННЕ МЕНСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ БОЛЬШЭВІКОЎ

Тав. Фрунзе належыць да ліку прафесіяналаў-рэволюцыянераў, якія пад кіраўніцтвам Леніна—Сталіна гадамі цяжкай і нястомнай работы ва ўмовах царызма стварылі непераможную партыю большэвікоў.

Прыехаўшы ў Менск у 1915 годзе, Фрунзе застаў большэвіцкія групы разгромленымі. Прыходзілася ва ўмовах падполля збіраць літаральна па аднаму чалавеку, ствараць з іх невялікія партыйныя групы, выяўляць сярод рабочых і салдат большэвіцка настроеных таварышоў і звязвацца з імі.

У Менску пасля Лютаўскай рэволюцыі адразу не была аднаўлена большэвіцкая арганізацыя. Большэвікі зрабілі буйную палітычную памылку, увайшоўшы разам з меншэвікамі і бундаўцамі ў так называемую «Менскую Аб'яднаную Соцыял-дэмакратычную арганізацыю РСДРП», у якой, па заяве створанага пазней Менскага большэвіцкага камітэта, «сапраўдныя імкненні паслядоўнага соцыялізма затушоўваліся».

Сумесна з тав. Мясніковым А. Ф. і іншымі таварышамі Фрунзе, будучы не згодзен з уваходам большэвікоў у «Аб'яднанку», павёў рашучую барацьбу за стварэнне самастойнай большэвіцкай арганізацыі, падпарадкаванай Цэнтральнаму Камітэту РСДРП (большэвікоў).

Цэнтральны Камітэт партыі большэвікоў на чале з Леніным і Сталіным указаў большэвікам Менска на зробленую імі памылку і аказаў дапамогу тав. Фрунзе і Мяснікову ў справе стварэння большэвіцкага камітэта.

Фрунзе кіруе першым устаноўчым сходам, які пастанавіў стварыць у Менску большэвіцкі цэнтр. Большэвікі вышлі з «Аб'яднанкі» і стварылі Менскі большэвіцкі Камітэт. Гэта адразу павялічыла сілы большэвікоў у Менску.

Менскі Камітэт становіцца на шлях шырокага партыйнага будаўніцтва ў часцях Заходняга фронта. У кароткі час на фронце асноўваюцца ў ротах, палках і дывізіях большэвіцкія ячэйкі і камітэты. У франтовым камітэце ствараецца большэвіцкая фракцыя. Аб ролі тав. Фрунзе ў гэтай рабоце тав. Будзённы гаворыць наступнае:

«Упершыню я ўбачыў Міхаіла Васільевіча ў 1917 годзе ў г. Менску, пасля лютаўскай рэволюцыі, калі ён быў членам франтовага камітэта і адначасова начальнікам грамадзянскай міліцыі. Ужо тады, бачачы яго выступаючым на мітынгу, можна было пазнаць будучага правадыра».

Фрунзе з'яўляецца адным з аснавальнікаў абласной арганізацыі, барацьбітом за аб'яднанне ўсіх партыйных сіл Беларусі і фронта ў адзіны краявы партыйны цэнтр, падпарадкаваны ЦК РСДРП(б). У гэты час Менскі Камітэт, падрыхтоўваючы па даручэнню Цэнтральнага Камітэта партыі большэвікоў Паўночна-Заходнюю канферэнцыю РСДРП(б), шчыльна звязваецца з Палескім камітэтам (Гомель), на чале якога стаяў верны саратнік таварыша Сталіна Лазар Майсеевіч Кагановіч. Ежоў, Фрунзе і Мяснікоў пад кіраўніцтвам Леніна—Сталіна закладвалі фундамент комуністычнай партыі Беларусі.

* * *

Фрунзе ў канцы верасня паехаў у Петраград на Дэмакратычную нараду, адкуль ужо больш не вярнуўся на работу ў Менск. Партыя большэвікоў накіравала яго ў Івана-Вазнесенск, дзе ён працаваў раней, у годы рэакцыі і першай рускай рэволюцыі.

У дні Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі тав. Фрунзе прыходзіць у Маскву з двухтысячным атрадам узброеных івана-вазнесенскіх рабочых і змагаецца на барыкадах за дыктатуру пролетарыята.

Тав. Фрунзе памёр на пасту народнага камісара ваенных і морскіх спраў і старшыні Рэволюцыйнага Ваеннага Совета Рэспублікі, калі яму было ўсяго толькі 40 год.

Таварыш Сталін у сваёй прамове на пахаванні Фрунзе, ля Крамлёўскай сцяны, гаварыў:

«... У асобе тав. Фрунзе мы страцілі аднаго з самых чыстых, самых чэсных і самых бясстрашных рэволюцыянераў нашага часу. Партыя страціла ў асобе тав. Фрунзе аднаго з самых верных і самых дысцыплінаваных сваіх кіраўнікоў. Совецкая ўлада страціла ў асобе таварыша Фрунзе аднаго з самых смелых і самых разумных будаўнікоў нашай краіны і нашай дзяржавы. Армія страціла ў асобе тав. Фрунзе аднаго з самых любімых і паважаных кіраўнікоў і стваральнікаў. Вось чаму так смуткуе партыя з прычыны страты тав. Фрунзе».

Прайшло 20 год з момента, калі рабочы клас у саюзе з беднейшым сялянствам пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў на чале з Леніным і Сталіным скінуў уладу капіталістаў і памешчыкаў і ўстанавіў дыктатуру пролетарыята.

У выніку вялікай напружанай барацьбы рабочага класа і працоўнага сялянства пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў і вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна пабудован у СССР соцыялізм, за які змагаўся і аддаў усе свае сілы Міхаіл Васільевіч Фрунзе. Светлы вобраз кіраўніка і вялікага палкаводца, дзяржаўнага дзеяча і друга працоўных жыве ў сэрцах 170-мільённага совецкага народа. Імя Фрунзе будзе жыць у вяках.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У КІТАІ

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

НАНКІН, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Кітайскія войскі 27 кастрычніка з боем увайшлі ў Вейсянь (павятовы горад Паўднёвага Чахара). Японскія войскі адступаюць у напрамку Калгана.

2 дні таму назад кітайскі атрад узяў Тансянь, на паўднёвы захад ад Баодзіна (галоўнага горада правінцыі Хэбей). Гэты-ж атрад 27 кастрычніка захапіў станцыю Цынфендзянь, на поўнач за Дзінчжоу на Бэйпін—Ханькоўскай чыгунцы.

Японскае наступленне ў раёне Сіньхоу, пачатае 25 кастрычніка (у правінцыі Шаньсі), пасля раду буйных баёў адбіта часцямі 8-й арміі. Японскія страты дасягаюць 500 чалавек.

Агенцтва Сентрал Ньюс перадае, што горны праход Яньмыньгуань у правінцыі Шаньсі 20 кастрычніка быў заняты кітайскімі войскамі.

27 кастрычніка ў часе двух паветраных налётаў на Тайюань (сталіца правінцыі Шаньсі) японскія самалёты скінулі ў паўночнай частцы горада 30 бомб. Зруйнавана некалькі дамоў.

НА ШАНХАЙСКІМ ФРОНЦЕ

ШАНХАЙ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Ар'ергардныя часці кітайскіх войск, прыкрываючыя адступленне галоўных сіл з Чапея, пераправіліся сёння на паўднёвы бераг канала Сучжоу-крык, зруйнаваўшы мост праз канал і чыгуначны мост. Наступаючыя японскія часці занялі універсітэт «Грэйт-чайна» і ўмацоўваюцца на паўночным беразе канала. Спробы японцаў пераправіцца праз канал былі папярэджаны агнём кітайскіх кулямётаў з паўднёвага берага.

Адбываюцца жорсткія баі на лініі фронта Чэньжу—Цзянцзяо-чань. Японскія атакі на вёску Чэньжу пачаліся 26 кастрычніка вечарам і, не гледзячы на тое, што вёску абараняе ўсяго толькі адзін батальён кітайскіх войск, яна сёння к вечару ўсё яшчэ аставалася ў кітайскіх руках.

З самай раніцы японскія самалёты рэгулярна бамбардыруюць новыя пазіцыі кітайскіх войск на паўднёвым беразе Сучжоу-крык.

Чапей прадаўжае гарэць. Астаўшыяся ў Чапеі кітайскія часці адчайна адбіваюцца ад наступаючай з усіх бакоў японскай марской пяхоты.

ШАНХАЙ, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). На тэрыторыі міжнароднага сетльмента (квартала) скапілася да мільёна бежанцаў з ваколічных вёсак і бліжэйшых да Шанхая гарадоў, якія аказаліся ў зоне ваенных дзеянняў.

Пераважная частка бежанцаў размясцілася на вуліцах і скверах. Многія галадаюць. Пачаліся масавыя захворванні.

ЗАЯВА ГЕНЕРАЛА ФЫН ЮЙ-СЯНА

НАНКІН, 29 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенцтва Сентрал Ньюс апублікавала наступную заяву намесніка старшыні ваеннага совета кітайскага ўрада генерала Фын Юй-сяна:

«Я многа бачыў войнаў у Кітаі, але мне ніколі не прыходзілася наглядаць такую здзіўляючую адважнасць, якую праяўляюць нашы таварышы на франтах. У паўночным Кітаі кітайскія войскі нясуць вялікія страты з прычыны [illegible] тэхнічнай перавагі японскіх войск, але абаронцы захоўваюць баявы дух. Такая-ж упартасць праяўляецца і на шанхайскім фронце. Асобныя перамогі ці паражэнні не могуць вырашыць зыход барацьбы. Стратэгічны адыход кітайскіх войскаў на другую лінію абароны Шанхая прывядзе да яшчэ большай канцэнтрацыі кітайскіх сіл. Увесь Кітай, як адзін чалавек, падтрымлівае цэнтральны ўрад. Нават самыя далёкія правінцыі высылаюць на фронт ад 30 да 40 новых дывізій».

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

28 кастрычніка рэспубліканцы ўзарвалі новую міну ва Універсітэцкім гарадку. Узрывам міны, падведзенай пад клінічны шпіталь, зруйнаваны флігель будынка.

Мяцежнікі прадпрынялі атаку на Французскі мост (на захад ад Мадрыда), але былі адкінуты.

На поўдзень ад Мадрыда рэспубліканскія атрады зрабілі некалькі вылазак у раёне Сафіё і захапілі некалькі дамоў, занятых мяцежнікамі. Мяцежнікі былі вымушаны пакінуць некалькі дамоў, [illegible] зруйнаваных рэспубліканскай артылерыяй. Рэспубліканцы занялі новыя пазіцыі.

28-га раніцою, карыстаючыся цёмным надвор'ем, авіяцыя мяцежнікаў прабавала [illegible] рэспубліканскія [illegible] самалёты.

27 кастрычніка фашысцкая авіяцыя прабавала бамбардыраваць горад Портбу (ля мяжы франка-іспанскай граніцы). Зенітныя гарматы рэспубліканцаў адкрылі агонь і прымусілі самалёты непрыяцеля ўцякаць. Гідрасамалёт фашыстаў, пашкоджаны агнём рэспубліканцаў, упаў у мора, ахоплены полымем. (БЕЛТА).

ПОСПЕХ ЧЫРВОНЫХ ПРОФСАЮЗАЎ НА ВЫБАРАХ ЗАЎКОМАЎ У ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляюць газеты, чырвоныя і сацыялістычныя прафсаюзы атрымалі выключныя поспехі на выбарах заўкомаў на буйных прадпрыемствах Чэхаславакіі.

На радзе заводаў Судэта-Нямецкай вобласці генлейнаўцы (фашысты) страцілі многа галасоў. Так, на заводах Вінтэрлінга ля Карлсбада яны страцілі 50 проц. галасоў. На буйнейшым металургічным заводзе «Вітковіцэ» ў Мараўскай Остраве (Усходняя Маравія) кандыдаты рэакцыйнага [illegible] з 15 тыс. галасоў за іх было падана толькі 60 галасоў. У новым заўкоме сацыялістычныя і чырвоныя прафсаюзы атрымалі 19 мандатаў з 20. На металургічным заводзе фірмы Гофман у Гаржавіцы ў новы заўком выбраны толькі кандыдаты сацыялістычных і чырвоных прафсаюзаў.

У рэспубліканскай Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: сяляне чытаюць паведамленні з фронта.

НА ЗДЫМКУ: байцы рэспубліканскай арміі накіроўваюцца на перадавыя пазіцыі.

РАНЕНЫЯ БАЙЦЫ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ ВІТАЮЦЬ СССР

ВАЛЕНСІЯ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Паўпрэдства СССР атрымала наступнае пісьмо:

«Раненыя, хворыя і медыцынскі персанал Н-скай дывізіі вітаюць СССР — вялікую радзіму сусветнага пралетарыята ў 20-ю гадавіну Вялікай сацыялістычнай рэвалюцыі. Рускія таварышы! Іспанскія працоўныя змагаюцца за тое, каб ачысціць сваю радзіму ад фашыстаў і замежных захватчыкаў. Мы абяцаем перамагчы фашызм, які прадстаўляе сабой адкіды чалавецтва. Будучае належыць нам. Мы пераможам, бо мы не адны: вы з намі, вы спачуваеце нам, выпрабаваўшы ўсе цяжкасці і пакуты барацьбы раней нас.

Вы перамаглі таму, што авалодвалі пачуццём і сілай, дастойнымі справы рэвалюцыі. Знаходзячыся ў шпіталі, дзе мы лечым нашы раны, атрыманыя ў акопах, мы пастаянна думаем аб вас і ніколі не забываем вашай сімпатыі к нам. У той час, калі еўрапейскія краіны безудзельна глядзяць на тое, як фашызм варварскі разбурае нашы гарады і вёскі, ваш магутны голас, адзіна шчыры і чэсны, выкрывае забойцаў жанчын і дзяцей.

Мы абяцаем вам змагацца да перамогі над фашызмам, каб паказаць, падобна вам, усяму свету, на што здольны рабочы клас.

Няхай жыве СССР — светач працоўных усяго свету!

Няхай жыве любімы правадыр працоўных усяго свету таварыш Сталін — лепшы абаронца гераічнай Іспаніі!

Няхай жыве свабодная і дэмакратычная Іспанія!

Пад гэтым пісьмом — каля двухсот подпісаў. Некаторыя байцы, падпісваючы пісьмо, сваёй рукой дадаюць лозунг «Няхай жыве СССР!».

У НАРКАМАЦЕ ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ

28 кастрычніка бельгійскі пасланнік у Маскве п. Ле-Тэльё ўручыў народнаму камісару замежных спраў тав. М. М. Літвінаву наступную ноту:

«У згодзе з урадамі дзяржаў—удзельнікаў дагавору дзевяці дзяржаў, даўшых згоду прыняць удзел у канферэнцыі ўказаных урадаў, якая будзе мець месца 3 лістапада 1937 года ў Брусэлі, з мэтай разглядзець, згодна арт. 7-га дагавору, становішча на Далёкім Усходзе і вывучыць палюбоўныя спосабы паскорыць сканчэнне вартага жалю канфлікта, які там лютуе, каралеўскі бельгійскі ўрад мае гонар запрасіць урад Саюза Совецкіх Сацыялістычных Рэспублік таксама прыняць удзел у гэтай канферэнцыі».

У адказ Народны Камісарыят замежных спраў накіраваў 29 кастрычніка у бельгійскую місію ноту наступнага зместу:

«Пацвярджаючы атрыманне вярбальнай ноты бельгійскай місіі ад 28 гэтага месяца, якою совецкі ўрад запрашаецца прыняць удзел у назначанай на 3 лістапада гэтага года канферэнцыі ў Брусэлі, Народны Камісарыят замежных спраў мае гонар паведаміць, што, хаця СССР не з'яўляецца ўдзельнікам Вашынгтонскага дагавору, але, улічваючы, што канферэнцыя ў Брусэлі склікаецца ў адпаведнасці з рашэннем асамблеі Лігі нацый ад 6 гэтага месяца, совецкі ўрад, як зацікаўлены ў справах Далёкага Усходу, выказвае гатоўнасць прыняць удзел у азначанай канферэнцыі».

УЗНАГАРОДА КАМАНДЗІРАЎ, ПАЛІТРАБОТНІКАЎ, ІНЖЫНЕРАЎ І ТЭХНІКАЎ РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

За выдатныя поспехі ў баявой, палітычнай і тэхнічнай падрыхтоўцы злучэнняў, часцей і падраздзяленняў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР узнагародзіў ордэнамі Саюза 81 камандзіра, палітработніка, інжынера і тэхніка.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны: камдзіў Юшкевіч В. А., капітаны Семашка Э. Б. і Палушко Ф. І., лейтэнанты Елкін Е. В. і Жэлцякоў І. В..

Ордэнам Чырвонага Сцяга ўзнагароджана 55 чалавек, у тым ліку камбрыг Кавалёў Д. М., камбрыг Тыкін Я. А., палкоўнік Лявін П. Т. і іншыя.

Ордэнам Чырвонай Зоркі ўзнагароджана 18 чалавек і ордэнам «Знак Пачоту» — 3 чал. (БЕЛТА).

ХРОНІКА

ЦВК СССР зацвердзіў тав. Эйхе Р. І. народным камісарам земляробства СССР.

**

ЦВК СССР аслабаніў тав. Чэрнова М. А. ад абавязкаў народнага камісара земляробства СССР. (БЕЛТА).

ДА 20-ГОДДЗЯ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

31 (18) кастрычніка 1917 г.

Гнуснае здрадніцтва Зіноўева і Каменева. Апублікаванне Каменевым у газеце «Новае жыццё» № 156 заявы ад свайго імя і ад імя Зіноўева аб тым, што яны «ў даных акалічнасцях» выказваюцца «супроць усякай спробы браць на сябе ініцыятыву ўзброенага паўстання».

Папярэджаны здраднікамі Зіноўевым і Каменевым Часовы ўрад пастанавіў прыняць меры супроць чакаемага выступлення бальшавікоў.

Ленін напісаў «Пісьмо да членаў партыі бальшавікоў» з выкрыццём подлага здрадніцтва Зіноўева і Каменева.

**

У «Рабочем пути» надрукован спіс закрытых Керанскім рабочых газет. «З 5 ліпеня па 5 верасня — закрыты наступныя рабочыя органы:
1. «Правда» — Ц. О. Р. С.-Д. Р. П. (рэдакцыя разгромлена),
2. «Солдатская правда» — орган ваен. арг. Р.С.-Д.Р.П.,
3. «Голос правды» — орган Кранштацкага камітэта,
4. «Волна» — орган Гельсінгфорскага камітэта,
5. «Борьба» — орган Царыцынскага камітэта,
6. «Прикубанская правда» — орган Екацерынадарскага камітэта.
7. «Рабочий» — орган Казанскага камітэта,
8. «Окопная правда» — орган ваен. арган. пры Рыжскім камітэце,
9. «Воронежский рабочий» — орган Варонежскага камітэта,
10. «Звезда» — орган Менскага камітэта (друкарня секвестравана),
11. «Уральская правда» — (друкарня апячатана),
12. «Рабочий и солдат»,
13. «Пролетарий» — Ц. О. Р.С.-Д.Р.П.,
14. «Вольный стрелок» — орган латышскіх стралкоў,
15. «Утро правды» — орган Рэвельскага камітэта,
16. «Молот» — орган Менскага камітэта (друкарня секвестравана)».

(«Рабочий путь», № 39, 1917 г.).

ЛЕЖАБОКІ З НАРКОМАСВЕТЫ І ДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

Па распараджэнню Соўнаркома СССР выкладанне курса гісторыі СССР (падручнік пад рэдакцыяй прафесара Шэстакова) павінна было праводзіцца не толькі ў ніжэйшых класах сярэдняй школы, але і ў вышэйшых. У рускіх школах БССР з першых дзён навучальнага года распараджэнне Соўнаркома выконваецца. Дзеці з выключным уздымам і натхненнем вывучаюць гісторыю сваёй кіпучай радзімы. Школы забяспечаны дастатковай колькасцю падручнікаў, выданых на рускай мове ў выдавецтвах Масквы і Ленінграда.

Але выкладанне гісторыі СССР не пачата ў беларускіх школах. Уся справа, аказваецца, у тым, што яшчэ да гэтага часу Наркомасветы і Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі не забяспечылі выдання курса гісторыі СССР на беларускай мове. Начальнік упраўлення сярэдняй школы Наркомасветы тав. Краўцоў распарадзіўся да атрымання падручнікаў і праграм па гісторыі СССР выкладанне курса не пачынаць. Гэта распараджэнне ў сіле яшчэ і зараз. Прайшло два месяцы навучальнага года, а выкладанне не пачалося. Пры чым, сам-жа Краўцоў пры садзейнасці лежабокаў з выдавецтва не забяспечвае выдання гісторыі СССР на беларускай мове.

Вучні прагнуць хутчэй пачаць вывучэнне гісторыі сваёй радзімы. Настаўнікі гэта адчуваюць. Яны ставяць неаднаразова пытанне перад Наркамасветы. А Краўцоў астаецца лежабокам, ён дорыць абяцанне за абяцаннем. Першы раз ён абяцаў, што падручнік будзе ў канцы верасня, другі раз — у пачатку кастрычніка, а зараз гаворыць, што падручнік выйдзе з друку толькі ў сярэдзіне лістапада. Нам вядома, што пры тых умовах выдання падручніка, якія зацвердзіў аддзел школ ЦК ВКП(б), падручнік мог быць надрукаваным і дасланым у школы не пазней 1 кастрычніка.

Такім чынам, трэба прама канстатаваць, што Наркомасветы (асабіста тав. Краўцоў) і выдавецтва не па партыйнаму адносяцца да гэтай важнейшай справы, працягваюць старую практыку работы. Аставацца лежабокам праяўляць бясклопатнасць у справе выкладання курса гісторыі СССР у беларускіх школах ніхто нікому не дазволіць. Школы павінны быць неадкладна забяспечаны падручнікамі. Рашэнне Соўнаркома СССР павінна быць выканана.

П. КАВАЛЁЎ.

ПЕРАД УСЕБЕЛАРУСКАЙ АЛІМПІЯДАЙ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

У азнаку 20-годдзя Вялікай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Менску ў дні сэзта арганізуецца Усебеларуская алімпіяда мастацкай самадзейнасці. Па ўсёй рэспубліцы з вялікім поспехам прайшлі мясцовыя алімпіяды мастацкай самадзейнасці, выявіўшы [illegible] таленавітых выканаўцаў з рабочых, калгаснікаў і іх дзяцей. У алімпіядах прынялі ўдзел каля 15.000 чалавек. [illegible]

У рэспубліканскай алімпіядзе, якая пачнецца 2 лістапада, выступяць каля 3.000 чалавек. Ад сталіцы БССР у ёй прымуць удзел 4 заводскія калектывы — хор з 300 чалавек, струнны аркестр з 150 чалавек, духавы аркестр з 250 чалавек, танцавальны калектыў з 50 пар, а таксама паасобныя выканаўцы.

Рад калектываў мастацкай самадзейнасці выканаюць на алімпіядзе перакладзеныя на музыку ўрыўкі з Пісьма беларускага народа вялікаму Сталіну і песні аб Сталіне. Полацкая акруга вылучыла для выступлення ў Менску зводны хор калгаснікаў пяці калгасаў. Гурткі самадзейнага мастацтва Горацкага сельскагаспадарчага [illegible] оперу «Запарожац за Дунаем».

ДЗЕННІК

— Нарада сакратароў парткомаў і партарганізацый Варашылаўскага раёна адбудзецца 31 кастрычніка ў 2 гадзіны дня ў клубе Медсанпрацы.

— Даклад на тэму «Перамога сацыялізму [illegible]» адбудзецца 1 лістапада, у 7 гадзін вечара ў вялікай зале Дома партасветы. Дакладчык тав. Тупіцын. Білеты атрымаць у РК КП(б)Б і ў Доме партасветы.

Намеснік адказнага рэдактара **І. М. ОФЕНГЕЙМ.**

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ТАЙГА ЗАЛАТАЯ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ДАЧКА ПАРТЫЗАНА

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
МАСКВА—ВОЛГА

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
АБРЭК ЗАУР

Гукавы кінотэатр «Спартак»
Крылаты маляр.

31 кастрычніка ў 4 гадзіны дня ГАРАНА, ГРУПКОМ САЮЗА і СЕКЦЫЯ ГОРСОВЕТА ПА ЛІКВІДАЦЫІ НЕПІСЬМЕННАСЦІ І МАЛАПІСЬМЕННАСЦІ

СКЛІКАЮЦЬ

АГУЛЬНЫ СХОД

НАСТАЎНІКАЎ І КУЛЬТАРМЕЙЦАЎ ШКОЛ НЕПІСЬМЕННЫХ І МАЛАПІСЬМЕННЫХ.

Сход адбудзецца ў школе дапрызыўнікаў, вул. Бакуніна, № 6.

З прычыны важнасці пытання яўка настаўнікаў і культармейцаў абавязкова.

ГАРАНА, ГРУПКОМ САЮЗА, СЕКЦЫЯ ГОРСОВЕТА.

КІНОТЭАТР «ПРОЛЕТАРЫЙ»

Ад 31 кастрычніка

НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ

ДУМА ПРА КАЗАКА ГАЛОТУ

па апавяданню Арк. Гайдар „РВС“.

Сцэнарый і пастаноўка І. САУЧЭНКА.

Пачатак сеансаў: 6, 7-45, 9-20 і 11 гадзін.

Каса з 1 гадзіны дня.

УПРЫГОЖВАЙЦЕ СВАЕ ПАМЯШКАННІ ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ І НА ЗІМНІ ПЕРЫЯД

Менскі трэст ЗЯЛЕНАГА БУДАЎНІЦТВА

рыхтуе ДА XX ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА

ЖЫВЫЯ І ШТУЧНЫЯ КВЕТКІ

ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР:

ХРЫЗАНТЭМ, ПРЫМУЛ, ГВАЗДЗІКІ, ЦЫКЛАМЕН і інш.

ПРЫМАЮЦЦА ЗАКАЗЫ на ЎНУТРАНАЕ АЗЕЛЯНЕННЕ і ДЭКАРЫРАВАННЕ ПАМЯШКАННЯЎ ВЕЧНАЗЯЛЁНЫМІ ЗІМНІМІ КВЕТКАМІ

ЗАЯЎКІ і ЗАКАЗЫ ПРЫМАЮЦЦА Ў САДАВОДСТВАХ ТРЭСТА

вул. Варашылава, 3 | Кветкавы магазін — Совецкая, 61
К. Маркса, 60 | і па тэл. 24-231.

Па жаданню пакупнікоў кветкі дастаўляюцца на дом.

Наркомхарчпром БССР

Беларускі дзяржаўны трэст кандытарскай прамысловасці

„БЕЛКМО“

Да свята XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі

выпускае шырокі асартымент дзіцячых падарункаў і кандзітэрскіх вырабаў

лепшых гатункаў у спецыяльнай арыгінальнай расфасоўцы.

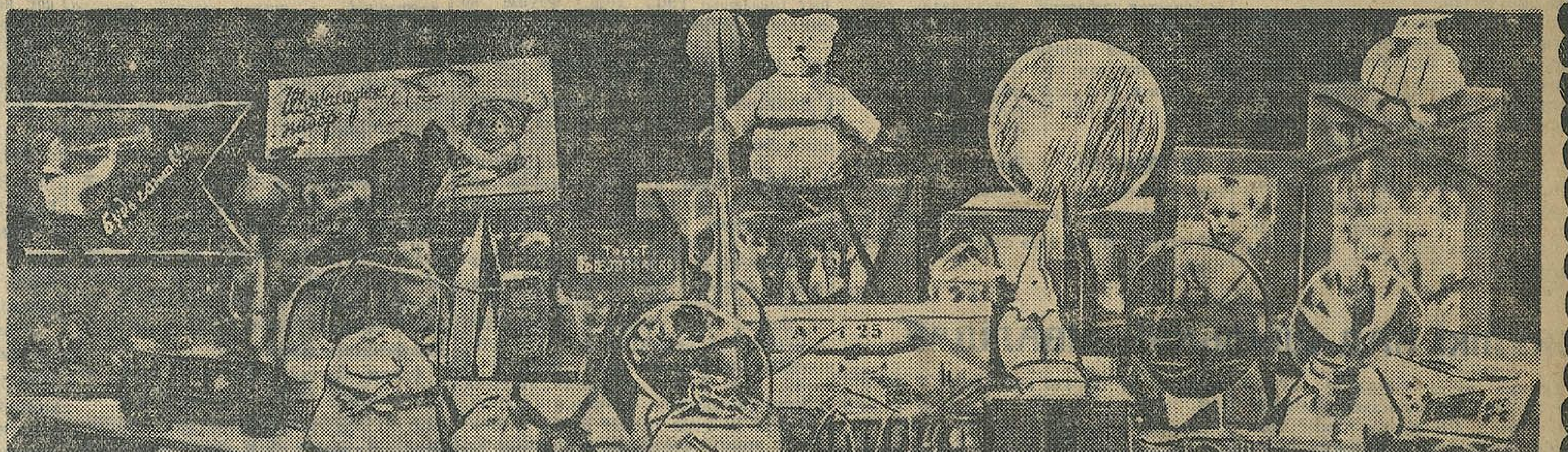

Заказы прымаюцца базамі БЕЛКМО ў Бабруйску, Віцебску, Оршы і Магілёве. Магазінамі БЕЛКМО ў Менску (Совецкая 67) Гомелі (Совецкая 19) Бабруйску (Соцыялістычная 77/43

прымаюцца па жаданню спажыўцоў заказы з дастаўкай на дом.

Патрабуйце дзіцячыя падарункі ва ўсіх магазінах Белкмо, „Союзпродмага“, Белхарчгандля і Менхарчгандля

З НАШАЙ МАРКАЙ.

Уп. Галоўлітбела № К—3096. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63. К., Л., Б.